

Gotstraat 1A
9790 Wortegem-Petegem
056 68 93 29
info@vbsdesterrenboom.be
www.vbsdesterrenboom.be

Herstel- en sanctioneringsbeleid

Vier lades met maatregelen :

Lade 1 : Ernstige, éénmalige overtredingen : altijd straf als signaal

Bij een zware overtreding zoals vandalisme is een signaal naar de buitenwereld noodzakelijk. Je wil aantonen dat de situatie ernstig wordt genomen.

Er moet een STRAF gegeven worden.

Pas op, straffen helpen zelden om gewenst gedrag te bereiken.

Het is belangrijk om naast de straf, de leerling(en) te ondersteunen in het omgaan met de problemen die aan de oorzaak liggen van de overtreding.

Mogelijke maatregelen in lade 1 :

1. Materiële schade herstellen.
2. Herstel tav personen die schade hebben geleden.
3. Contract met begeleiding.
4. Tijdelijke uitsluiting op school met opdracht verbonden aan de aard van de overtreding.
5. Definitieve uitsluiting met verwijzing naar gespecialiseerde hulpverlening.

Lade 2 : Niet ernstige, éénmalige overtredingen

Bij lichte overtredingen die geen grote hinder veroorzaken, volstaat een korte opmerking. Leerlingen rustig en kordaat wijzen op het naleven van de afspraken is een vorm van contact. Leerlingen voelen dat je ze ziet, dat je aandacht voor ze hebt.

Mogelijke maatregelen in lade 2 :

1. Een gebaar als duim omhoog of omlaag.
2. Een kort gesprek
3. Een stempel die pas gevolgen heeft bij een bepaald aantal

Lade 3 : Hinderlijke gewoontes : gewenst gedrag aanleren.

Als lichte overtredingen een slechte gewoonte blijken te zijn, is de strategie van het waarschuwen niet meer voldoende.

Ook aan waarschuwingen went een leerling als er verder geen gevolgen zijn.

Het meest doeltreffende is om overtredingen aan te pakken op maat van de leerling.

Dat vraagt een grotere investering maar het resultaat loont.

Individuele gesprekken met leerlingen en bevragen van collega's zijn hierbij noodzakelijk om de meest doeltreffende strategie te kunnen kiezen.

Het besef van een leerling dat een leerkracht hem belangrijk vindt en hem persoonlijk wil helpen in de schoolcarrière is de beste drijfveer voor gewenst gedrag op school.

Mogelijke maatregelen **in lade 3** :

1. Individueel stappenplan met verschillende kleine tussenstappen.
2. Heldere afspraken met positieve en negatieve gevolgen.
3. Kansen om te 'schitteren' in de klas.
4. Kleine beloningen als het goed gaat.
5. Positieve leerlingenvolgkaart.

Lade 4 : Veel voorkomende, ernstige overtredingen : herstel eisen.

Bij het opzettelijk, frequent fysiek of psychisch kwetsen van mensen moet de school tonen dat ze dit ernstig nemen.

Het slachtoffer moet betrokken worden bij het zoeken naar herstel.

Dader en slachtoffer breng je samen om over het incident te spreken.

Geconfronteerd worden met de pijn van het slachtoffer en zelf iets moeten doen om het goed te maken, is erg ingrijpend.

Het effect op beide partijen is diepgaander dan als de dader enkel gestraft wordt met definitieve uitsluiting.

Herstelgerichte procedures hebben een groter effect dan straffen op het schuldbesef bij de dader.

Mogelijke maatregelen **in lade 4** :

1. Herstelgesprek of herstelconferentie.
2. Anti-pest procedure (zie anti-pestbeleid)
3. Leerlingenvolgkaart.
4. Verplichte begeleiding door een buddy (= vrijwillige leerkracht).
5. Definitieve uitsluiting met verwijzing naar gespecialiseerde hulpverlening.

Onthou goed :

1. Een straf moet altijd in verhouding zijn met wat het kind gedaan heeft.
2. Een goede straf is beperkt in tijd.
3. Combineer een straf met werkelementen.

Herstelbeleid versus sanctiebeleid

Herstelrecht

1. Er wordt gekeken hoe een relatie hersteld kan worden omwille van een bepaald gedrag.
2. Effect op lange termijn.
3. De nadruk wordt gelegd op de manier waarop de jongere de relatie met de andere kan herstellen. Als de jongere iets fout doet, schaadt hij de relatie met de andere.

Principes van herstelgericht werken

- Leg de focus op de schade.
- Interactief en verbindend proces.
- Verantwoordelijkheid.
- Uitdrukken van gevoelens.

Sanctierecht

Er wordt meteen een gevolg gegeven aan bepaald gedrag.

Effect op korte termijn.

Jongeren leren vooral aan zichzelf te denken. De verleiding om ongewenst gedrag te stellen, blijft groot want de kans dat je niet betrappt wordt, is er steeds.